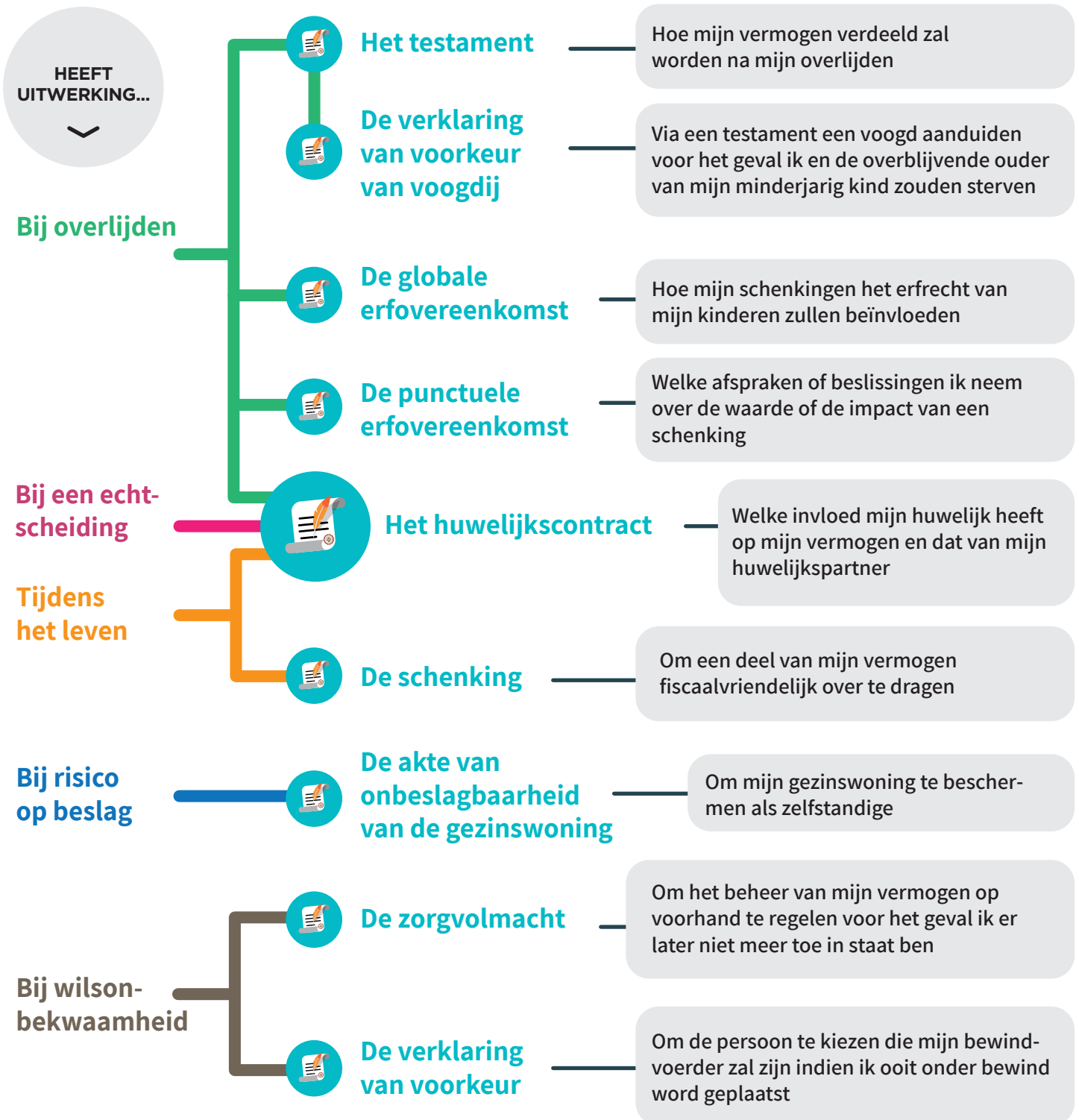

MIJN VERMOGEN BEHEREN, VERDELEN EN MET ZORG OVERDRAGEN

Niemand kan de toekomst voorspellen, maar wat er met je vermogen gebeurt, dat beslis je zelf...

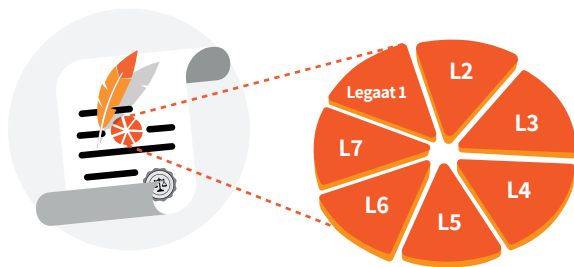
NALATEN AAN DE VOLGENDE GENERATIES

Van grootouders naar kleinkind

« Verdeel en heers » - testament

Verdeel het na te laten vermogen in kleine stukjes (per kleinkind).

Testament

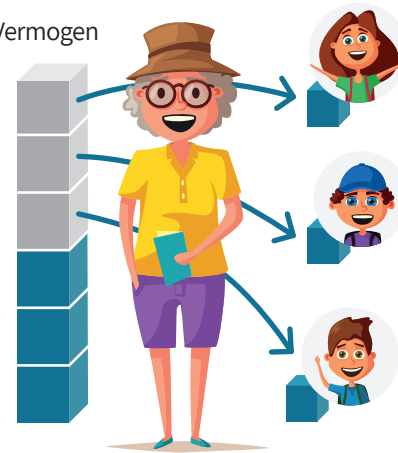
TIP
Op legaten die niet meer dan 12.500 € bedragen betalen de kleinkinderen geen erfbelasting.

Van (groot)ouders naar (klein)kind

De schenking

- verkleint het na te laten vermogen
- schenkingstarieven roerende goederen in rechte lijn: altijd 3%

Vermogen

In rechte lijn:

■
Erfbelasting
3% - 27%

✓
Schenkelasting
Roerend: 3%
Onroerend:
3% - 27%

Van ouders naar kind

Vrijwillige erfenissprong

= zijn nalatenschap verwerpen in het voordeel van zijn kinderen

Doorgeefschenking

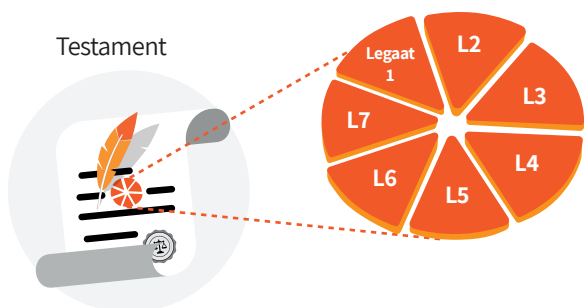

Nalaten aan de volgende generaties

1. « Verdeel en heers » - testament

De erfbelasting stijgt naarmate het erfdeel groter wordt. De oplossing is dus eenvoudig: je kan via een testament je na te laten vermogen in kleine stukjes verdelen (bv. per kleinkind). Door deze versnippering worden de aangeduide legatarissen niet te zwaar belast.

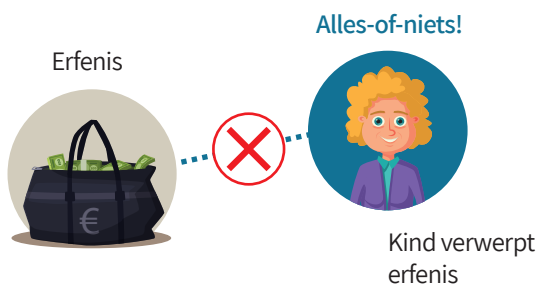
Meer nog... Op legaten die niet meer bedragen dan 12.500 euro, betalen je aangeduide kleinkinderen geen belastingen. Is dat niet mooi meegenomen?

3. De vrijwillige erfenissprong

Een erfenis verwerpen heeft niet altijd te maken met schulden. Je kan perfect een erfenis verwerpen in het voordeel van je eigen kinderen. Jouw eigen kinderen komen dan als erfgenaam 'in jouw plaats' en ze erven door deze plaatsvervulling rechtstreeks van hun grootouder.

Opgelet: je kan niet gedeeltelijk een erfenis verwerpen. Het is dus alles-of-niets.

2. De schenking

Heel vaak is de schenking fiscaal interessant. Enerzijds verklein je het na te laten vermogen, waardoor je erfgenamen op het einde van de rit minder erfbelasting betalen, en anderzijds is het vlak tarief van 3% voor de schenking van roerende goederen (bv. geld) zeer interessant.

Maar schenken doe je volgens de regels van de kunst. Bovendien moet je niet alleen de fiscale gevolgen in het achterhoofd houden. Bezint eer je begint. De notaris zal je hierover kunnen adviseren.

In rechte lijn:	
	
Erfbelasting 3% - 27%	Schenkbelasting Roerend: 3% Onroerend: 3% - 27%

4. De doorgeefschenking

De doorgeefschenking of de 'gedeeltelijk erfenissprong' is een nieuwigheid. Met deze techniek aanvaard je de erfenis en betaal je er dus logischerwijze ook erfbelasting op. Maar... je hebt de mogelijkheid om een deel van je erfenis belastingvrij te schenken aan je eigen kinderen. Je verschuift dus een deel van erfenis door via een schenking.

Opgelet: ook hier gelden specifieke voorwaarden. Zo moet de schenking via de notaris gebeuren én er mag tussen het verkrijgen van de erfenis en de schenking(en) niet méér dan een jaar verlopen. Informeer je hierover bij de notaris.

VERSTANDIG SCHENKEN HOE PAK JE DAT AAN?

Ik wil schenken, maar...

1.

... zekerheid, controle en inkomsten behouden

2.

... anticiperen op toekomstige kosten

Schenken met een last

3.

... zeker zijn dat mijn kind zijn schenking niet verkwist

Schenken met een vervreemdingsverbod

5.

... zeker zijn dat er geen problemen rijzen wanneer mijn kind uit de echt zou scheiden

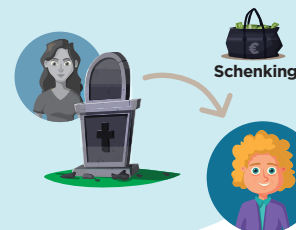
Schenken met een verbod om gemeenschappelijk te maken

4.

... het goed terug ontvangen indien mijn kind zou vooroverlijden

Schenken met een (optioneel) beding van terugkeer

Schenken is fiscaal interessant, maar het heeft grote gevolgen voor jouw vermogen.

SCHENKEN = NADENKEN OVER JE TOEKOMST

Laat je begeleiden door de notaris zodat je 'op maat' kan schenken!

Schenken met voorwaarden en lasten

Gegeven is gegeven. Dat klopt. Maar toch zijn er manieren om geld of goederen te schenken met behoud van inkomsten, genot of zelfs een stukje controle.

Bij de notaris regel je een schenking op maat van jouw toekomstplannen en wensen.

1. Schenken met voorbehoud van vruchtgebruik

Een woning schenken, maar er toch in blijven wonen? Dat kan. Als schenker kan je immers de waarde van een goed schenken, terwijl je het **genot**, de **inkomsten** en zelfs een stukje **controle** over het goed behoudt.

Zo kan je een bepaald bedrag schenken, maar de interesten behouden.

Schenk je aandelen? Dan kan op de geschonken aandelen ook het behoud van stemrecht over deze aandelen georganiseerd worden.

2. Schenken met een last

Je wil schenken, maar je bent bang dat je hierdoor inboet aan financiële stabiliteit? De notaris kan je adviseren om te schenken met een last. Zo kan je een deel van je vermogen overdragen, met de verplichting dat de begunstigde je maandelijks, trimestrieel of jaarlijks een **rente** betaalt.

Hoe je de last bepaalt en welke omvang deze heeft is van cruciaal belang. De notaris zal je hierin wegwijs maken.

3. Schenken met een vervreemdingsverbod

Zin om je kind een financieel duwtje in de rug te geven, maar bang dat hij of zij de schenking onmiddellijk zal verspillen? Geen probleem. Met een schenking met een vervreemdingsverbod kan je **vermijden dat je kind het geschonken goed verkoopt**. Wel ben je best voorzichtig met dat verbod. Het moet een rechtmatig belang dienen én beperkt zijn in tijd. De notaris zal dit nauwkeurig formuleren.

4. Schenken met een optioneel beding van terugkeer

Je schenkt iets aan je kind en door ziekte of ongeval komt hij of zij voor jou te overlijden. Wat nu?

De wet voorziet dat de schenking automatisch naar de ouder terugkeert. Dat kan slechts als het geschonken goed zich nog in natura in het vermogen van het kind bevindt én als het gestorven kind zelf geen kinderen nalaat.

Om zeker te zijn dat het goed terugkeert, kan je als schenker op veilig spelen. Via een clause in je schenking kan je hetzelfde resultaat bereiken. **Zelfs indien de voorwaarden niet zijn vervuld.**

En waarom dan 'optioneel'? Met een optioneel beding kies je zelf of de schenking naar je vermogen terugkeert, dan wel naar de erfgenamen van je kind gaat.

5. Schenken met een verbod om gemeenschappelijk te maken

Mensen maken zich soms zorgen over het lot van de aan hun kind geschonken goederen. Vooral wanneer het tot een **chtscheiding** met de schoonzoon of -dochter zou komen.

In principe valt de schenking aan het gehuwde kind in zijn 'eigen' vermogen en niet in de huwelijksgemeenschap. Je kind kan daar wel een mouw aan passen. Door het geschonken goed in de huwelijksgemeenschap te brengen, wordt het geschonken goed 'gemeenschappelijk'.

Bij een eventuele echtscheiding kan dat voor discussies zorgen. Dit probleem wordt vermeden indien je schenkt met een verbod om het goed in te brengen in de huwelijksgemeenschap.

HET VRUCHTGEBRUIK EN DE BLOTE EIGENDOM ERVEN

Mijn situatie:

- Ik was gehuwd, zonder huwelijkscontract of testament
- Ik heb kinderen
- Mijn echtgenoot is gestorven

Ik erf
het vruchtgebruik van
de hele nalatenschap

Mijn kinderen
erven de blote
eigendom

Wat is het vruchtgebruik?

Het recht om een goed te gebruiken...

- ▶ In de woning wonen, gebruik maken van het appartement aan zee, ...

... en de vruchten op te strijken,

- ▶ De interesten innen, de woning verhuren en de huuropbrengsten innen, ...

maar met de verplichting om de bestemming te eerbiedigen en het goed te beheren

- ▶ Onderhoudsherstellingen uitvoeren zodat het goed in stand wordt gehouden, verbeteringswerken aanbrengen...

... en alle gewone en jaarlijkse lasten te dragen.

- ▶ de directe belastingen m.b.t. het bewaarde goed, de onroerende voorheffing, de bijdragen aan verenigingen van mede-eigenaars... betalen.

Wat is de blote eigendom?

Het recht om over het goed te beschikken,

- ▶ de woning verkopen, schenken, met een hypotheek belasten...

... mét eerbiediging van de rechten van de vruchtgebruiker,

- ▶ De woning verkopen mag, maar het vruchtgebruik van de langstlevende blijft rusten op het goed.

maar met de verplichting om alle grote herstellingen voor zijn rekening te nemen

- ▶ structurele verbouwingswerken, grote herstellingen, vernieuwingsbouwwerken...

... en de buitengewone lasten te dragen.

- ▶ de aflossingen van de lening voor zijn rekening nemen, de vermogensbelasting, de kosten van afsluiting, kosten voor de uitvoering van wettelijk verplichte werken... betalen.

Afspraken maken mogelijk

Zowel de blote eigenaar als de vruchtgebruiker zijn beperkt in hun eigendomsrecht:

- ▶ Beiden kunnen niet zomaar overgaan tot de verkoop van de geërfde goederen.
- ▶ Beiden zijn afhankelijk van elkaar voor wat het beheer betreft.

Oplossing:
Het vruchtgebruik
omzetten

VERSO ▶

Het vruchtgebruik omzetten

Geen testament of huwelijkscontract opgesteld?

Dan erft de langstlevende partner volgens ons erfrecht het **vruchtgebruik over de ganse nalatenschap**. De kinderen erven de **blote eigendom**.

De vruchtgebruiker en blote eigenaar zijn beiden **afhankelijk van elkaar** voor wat het beheer en de beschikking van de nagelaten goederen betreft. Dat geeft doorgaans geen problemen als iedereen het met elkaar kan vinden. Maar als de vruchtgebruiker en blote eigenaars (die niet perse bloedverwanten zijn van elkaar) niet op dezelfde lijn zijn, bestaat de kans op spanningen...

Daarom heeft de wetgever de “**omzetting van het vruchtgebruik**” ingevoerd.

- Indien er geen andere erfgenamen zijn dan de kinderen, kan de omzetting van het vruchtgebruik altijd gevraagd worden **door de langstlevende huwelijkspartner of de kinderen**. Het gebeurt op vraag van één van de partijen.

Het vruchtgebruik wordt als het ware ‘afgekocht’ zodat beide partijen uit de impasse komen en verder kunnen. De kinderen worden ‘volle’ eigenaars en de langstlevende huwelijkspartner krijgt een **geldsom of een rente** in de plaats van het vruchtgebruik.

- Geraken de partijen niet tot een akkoord? Dan kan de omzetting gevraagd worden aan de familierechtbank.

Opgelet!

kinderen kunnen nooit de omzetting van het vruchtgebruik afdwingen voor de **gezinswoning en de aanwezige huisraad**. De langstlevende huwelijkspartner kan hier haar **veto** instellen. Dat betekent dat de langstlevende huwelijkspartner nooit gedwongen kan worden om de gezinswoning te verlaten.

Hoe weet je hoeveel een vruchtgebruik ‘waard’ is?

Voor een correcte omzetting is het dan belangrijk dat het vruchtgebruik correct wordt gewaardeerd. Om dat te doen bestaan **omzettingstabellen waardering vruchtgebruik** die vaak opnieuw worden geactualiseerd. Notarissen gebruiken deze tabellen. De omzettingstabellen houden rekening met de levensverwachtingen. Ze bestaan dan ook uit twee versies: een vrouwelijke en een mannelijke versie.

HET KEUZEBEDING

Anne is getrouwd met Pieter zonder huwelijkscontract (geen keuzebeding).

Pieter sterft. Wat erft Anne?

Anne erft het vruchtgebruik van de hele nalatenschap :

- Ze mag genieten van de gezinswoning en andere goederen, van de interesten op rekening...

De kinderen erven een evenredig deel van de nalatenschap in blote eigendom :

- Ze zijn economische eigenaars van de goederen, maar kunnen er niet van genieten zolang Anne nog leeft.

Zowel Anne als haar kinderen zijn geen volle eigenaars...

Dat kan voor praktische problemen zorgen

- Anne zal de gezinswoning niet mogen verkopen zonder instemming van haar kinderen. Bepaalde kosten aan de woning zullen voor Anne zijn, andere kosten voor de kinderen...

Hoe zorg je ervoor dat je de **volle** eigendom erft van je huwelijkspartner?

Door tijdens je huwelijk een huwelijkscontract op te stellen met een keuzebeding

Met een keuzebeding kies je zelf welke goederen je in volle eigendom wil erven bij overlijden van je huwelijkspartner. Je kinderen zullen deze goederen pas in volle eigendom erven eenmaal je er zelf niet meer bent.

VERSO ►

Het keuzebeding

Ben je getrouwd (of van plan om te trouwen)?

Dan kan een huwelijkscontract opstellen met een keuzebeding nuttig zijn. Waarom?

Volgens ons erfrecht erft de langstlevende partner **het vruchtgebruik** over de ganse nalatenschap. De kinderen erven de **blote eigendom**. De vruchtgebruiker en blote eigenaar zijn beiden **afhankelijk** van elkaar voor wat het beheer en de beschikking van de nagelaten goederen betreft. Dat geeft doorgaans geen problemen als iedereen het met elkaar kan vinden.

Maar als de vruchtgebruiker en blote eigenaars (die niet perse bloedverwanten zijn van elkaar) niet op dezelfde lijn zijn, bestaat de kans op spanningen...

Je kan hierop anticiperen door bij de notaris een huwelijkscontract te laten opstellen mét een keuzebeding.

Een keuzebeding is een beding dat de langstlevende **meer vrijheid** biedt **bij het erven van goederen uit het gemeenschappelijk vermogen**. De langstlevende kan via een keuzebeding **kiezen** welke goederen hij of zij wil erven uit de gemeenschap en welke goederen gewoon verdeeld worden volgens het wettelijk erfrecht. **Verskillende opties** worden vooraf bekeken en de langstlevende kan op het moment van overlijden van zijn partner kiezen welke optie hem of haar **fiscaal of familiaal** het beste uitkomt.

Zo kan de langstlevende, net zoals Anne, kiezen om de gezinswoning in volle eigendom te erven. De langstlevende heeft dan veel meer vrijheid om over de woning te beschikken en is niet afhankelijk van de instemming van de kinderen bij – bijvoorbeeld – een verkoop.

En de kinderen dan? Die erven in het geval van Anne de woning pas wanneer Anne zelf komt te overlijden. Hun erfrecht wordt als het ware uitgesteld.

Ben je al getrouwd en zit je met een oud huwelijkscontract (dat opgesteld is vóór 1981)?

Dan zit er waarschijnlijk nog een oud beding in je contract die mogelijks fiscaal nadelig is. Het is in jouw voordeel om die te vervangen door een keuzebeding.

Wees gerust, de inlassing van een keuzebeding is geen zware procedure. Maak hiervoor een afspraak met een notarisbureau.

HET AANWASBEDING BIJ ONGEHUWDE SAMENWONENDE PARTNERS

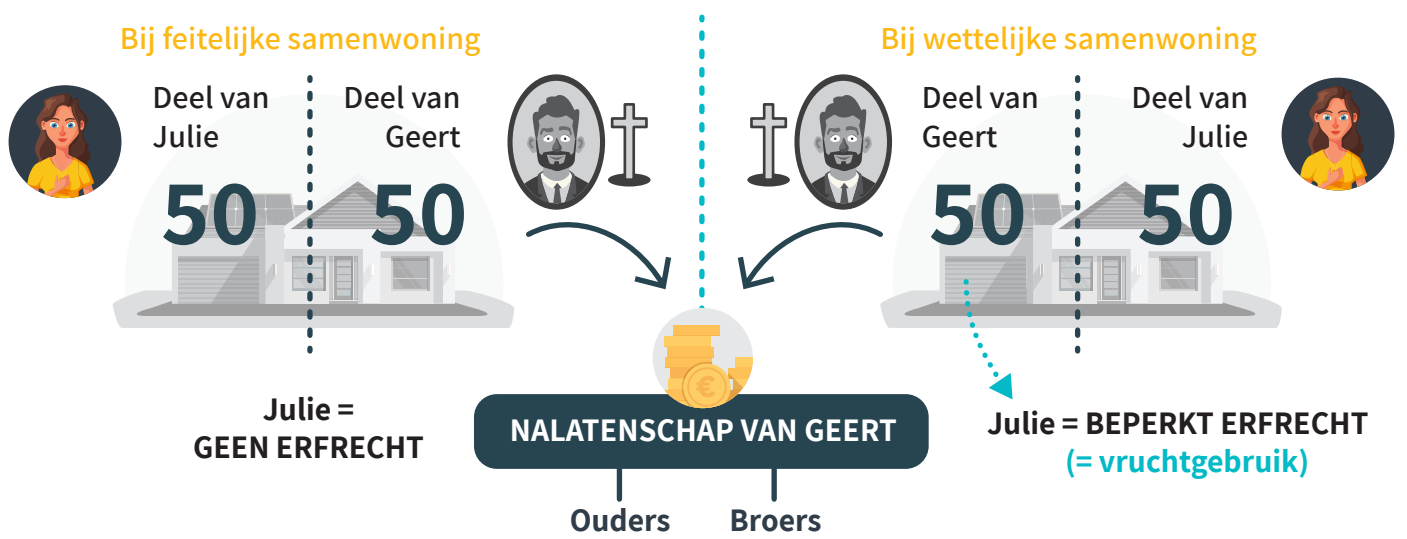

Julie & Geert

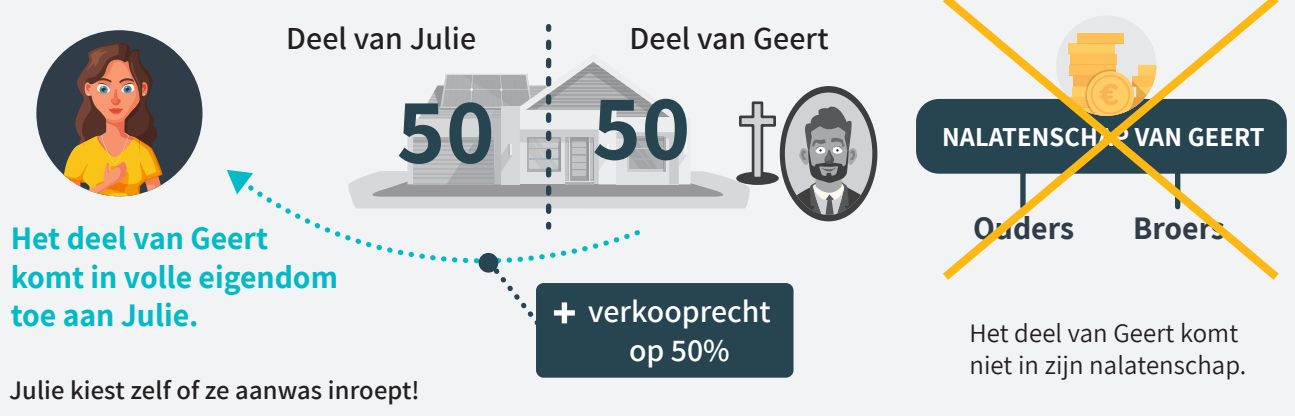
- Ze kopen een woning in gelijke delen 50/50.
- Ze zijn ongehuwd en hebben geen kinderen.

Wat als Geert overlijdt?

Woning aangekocht **ZONDER** aanwasclausule

MET EEN OPTIONELE AANWASCLAUSULE

Je kan met een aanwasbeding vruchtgebruik, blote eigendom of volle eigendom toekennen aan de langstlevende. Hij of zij kan dan een keuze maken, afhankelijk van zijn of haar situatie. In ons voorbeeld krijgt Julie via het aanwasbeding de volle eigendom.

MET EEN OPTIONELE AANWASCLAUSULE

Wat is een (optioneel) beding van aanwas?

Ook ongehuwde samenwonende partners willen elkaar beschermen voor het geval één van hen zou overlijden. Vaak wil de langstlevende partner de volledige woning in volle eigendom verwerven.

Maar hiervoor is een ingreep door de notaris nodig bij het kopen van de woning!

Wat is de oplossing?

De notaris kan een **beding van aanwas** toevoegen in de verkoopovereenkomst. Dat is in de meeste gevallen de enige oplossing om **zeker** te zijn dat de andere partner/mede-eigenaar de samen aangekochte woning in volle eigendom verwerft of er levenslang het vruchtgebruik van krijgt.

Hoe werkt het beding van aanwas?

Kort samengevat komt zo'n clause er op neer dat bij een **gezamenlijke aankoop** van een woning, de ene partner met de andere partner **overeenkomt** dat diegene die het langst leeft de woning in volle eigendom dan wel in vruchtgebruik (afhankelijk van de gekozen optie) mag verwerven. Het aandeel van de eerststervende partner zal 'aanwassen' bij het aandeel van de langstlevende dankzij **de gesloten overeenkomst tussen de partners**. Het aandeel van de overleden partner komt **niet in zijn nalatenschap**, en dus kunnen zijn erfgenamen er niet aan raken.

Maar...

- De overlevingskansen van beide partners moeten **gelijkwaardig** zijn;
- De partners moeten de woning in **gelijke delen aankopen (50/50)**;
- Bij uitoefening van het beding van aanwas, betaalt de overlevende partner **registratierechten** op het deel dat hij/zij verkrijgt (50%).

Maar wat als ik na het sluiten van de verkoopovereenkomst trouw. Dan geniet ik toch van een grotere bescherming als ik erf?

De langstlevende kan ook kiezen om het beding van aanwas **niet in te roepen**, en daarmee het erfrecht te laten spelen. Dan zal de langstlevende het vruchtgebruik van de gezinswoning verwerven, zonder erfbelasting te betalen. Bij feitelijke samenwonende partners gebeurt dit niet automatisch: er moet een testament zijn dat dit vruchtgebruik toekent. Na drie jaar feitelijke samenwoning moet er eveneens geen erfbelasting betaald worden op de gezinswoning.

De langstlevende kan met andere woorden kiezen. De langstlevende zal hier een fiscale overweging moeten maken: registratierechten betalen op de helft van de waarde van de woning of het erfrecht laten spelen.

Nadenken over je toekomst en die van je partner is belangrijk bij het verwerven van een woning! De notaris zal je maximaal adviseren.

DE ZORGVOLMACHT

Bang dat je na verloop van tijd je vermogen zelf niet meer zal kunnen beheren?

De zorgvolmacht biedt een oplossing!

Geheugenverlies door ouderdom, een ongeval, een ziekte, ...

Wie zal mijn vermogen beheren wanneer ik wilsonbekwaam word?

De notaris helpt je bij het opstellen van een **ZORGVOLMACHT** en hij zorgt voor de registratie in het

CRL

Centraal Register van Lastgevingsovereenkomsten

U kiest zelf waarvoor u een volmacht geeft!

Wordt u op een dag wilsonbekwaam?

Geen probleem!

Uw vermogen wordt beheerd zoals u dat heeft beslist!

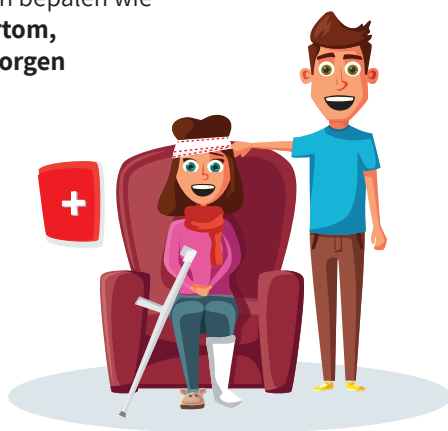
DE ZORGVOLMAGT IN 6 VRAGEN

Wat is een zorgvolmacht?

Een zorgvolmacht is een document waarin je de toestemming (de “volmacht”) geeft aan bepaalde personen om (een deel van) je **vermogen** te **beheren** voor de **dag dat jij daar zelf niet meer toe in staat bent**.

Voor wie?

Voor mensen die willen **anticiperen** op de dag dat ze hun eigen vermogensrechtelijke belangen niet meer kunnen waarnemen. Geheugenverlies door ouderdom, een ziekte, een ongeval... het kan ons allemaal overkomen. Weet dat je vandaag al kan bepalen wie later wat zal beheren. **Kortom, beslis vandaag wat er morgen moet gebeuren met je goederen.**

Voor wat?

Het beheren van rekeningen, het maken van een schenking, het betalen van alle of bepaalde facturen... **Je kiest zelf hoe ver je gaat en je kiest zelf wanneer de zorgvolmacht in werking treedt.** Dit kan zelfs vóór je wilsonbekwaamheid zijn.

Belangrijk!

Om een volmacht op te stellen moet je natuurlijk bewust zijn van wat het beheer van je vermogen inhoudt. Je moet met andere woorden **gezond van geest** zijn en beseft hebben over de omvang van je beslissingen en de gevolgen ervan. Wacht niet tot het te laat is...

Wat kan de notaris doen?

De notaris kan je als **neutrale raadgever** begeleiden bij het opstellen van de zorgvolmacht. Bovendien moet de notaris de volmacht **registreren in een centraal register (het CRL) zodat de zorgvolmacht kan doorwerken nadat je wilsonbekwaam bent geworden**. Hij zal erover waken dat alles tot in de puntjes duidelijk opgesteld is zodat er **later geen discussies** kunnen ontstaan.

De notaris helpt je bij het opstellen van een **ZORGVOLMAGT** en hij zorgt voor de registratie in het

CRL

En de rechtbank?

De rechtbank komt in principe niet tussen bij het opstellen en het uitvoeren van een zorgvolmacht. Jij staat aan het roer. De rechtbank komt enkel tussen indien er problemen zouden zijn bij de uitvoering van je beslissingen.

EEN ERFENIS AANVAARDEN OF VERWERPEN

Moet ik een erfenis aanvaarden?

1 Zuiver Aanvaarden

- je bent zeker dat er geen of weinig schulden zijn
- kan expliciet of stilzwijgend

Opgelet met bepaalde handelingen die laten vermoeden dat je de erfenis aanvaardt

- je betaalt successierechten/erfbelasting

2 Aanvaarden onder voorrecht van boedelbeschrijving

Verklaring bij de notaris

- je bent niet zeker of er schulden zijn
- de notaris maakt eerst een inventaris
- je wordt nooit tot meer gehouden dan het bedrag van het actief
- je betaalt successierechten/erfbelasting op het geërfd saldo

3 Verwerpen

- je weet dat er veel schulden zijn in de erfenis.

Erfenis
=
Activa + Passiva (schulden)

- je erft niets
- je betaalt geen successierechten/erfbelasting

Opgelet! Je kan in principe NIET terugkomen op een genomen beslissing.

Maak een BEWUSTE keuze. Vraag raad aan je notaris.

HET HUWELIJKSCONTRACT

Gaan we voor een huwelijkscontract?

Stelsel van
de algehele
gemeenschap

Één vermogen

ALLES
GEMEENSCHAPPELIJK

Stelsel van
scheiding van
goederen

Geen gemeenschappelijk
vermogen!

ALLES GESCEIDEN

Verfijning van
het wettelijk
stelsel

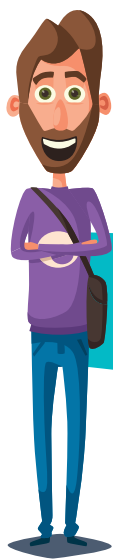
GEFINETUNED
GEMEENSCHAPPELIJK
VERMOGEN

JA!

NEE!

Automatisch!

Het wettelijk stelsel

Eigen
vermogen

- Eigen goederen van vóór het huwelijk
- Scheningen en erfenissen
- Eigen schulden

Goederen die zijn
aangekocht tijdens
het huwelijk

Goederen die
samen zijn
aangekocht

Gemeenschappelijk
vermogen

Gemeenschappelijke
schulden

Beroepsinkomsten

Eigen
vermogen

- Eigen goederen van vóór het huwelijk
- Scheningen en erfenissen
- Eigen schulden

TROUWEN MET SCHEIDING VAN GOEDEREN

Zoom op het verrekenbeding

HUWELIJKSCONTRACT

Tom en Sofie trouwen met een scheiding van goederen.

Elk behoudt zijn inkomsten.

Sofie blijft thuis om voor de kinderen te zorgen.

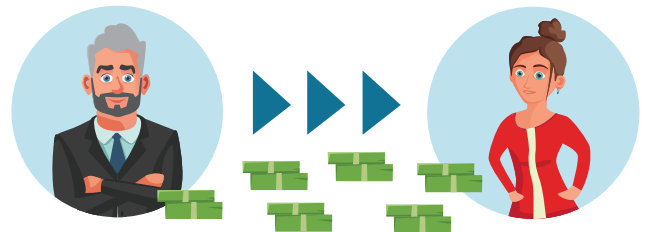
TOM EN SOFIE SCHEIDEN!

2 SCENARIO'S!

Tom en Sofie hadden géén verrekenbeding voorzien in hun huwelijkcontract.

Tom en Sofie hadden een verrekenbeding voorzien.

Beding van verrekening van aanwinsten

Autonomie met een vleugje solidariteit

Wat is een « beding van verrekening van aanwinsten » (kortweg het verrekenbeding) ?

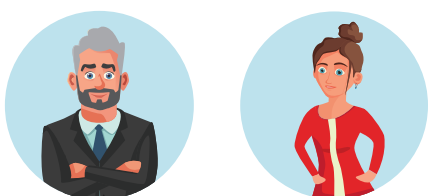
Een verrekenbeding is een beding dat voorziet in een **grotere solidariteit** tussen de koppels die getrouwd zijn onder het stelsel **van scheiding van goederen**.

Dit beding heeft tot gevolg dat de ene partner een vordering krijgt op de andere – meer financieel krachtige – partner.

Het stelsel van scheiding van goederen heeft een belangrijk nadeel: **in principe delen de echtgenoten hun inkomsten niet, ook niet als één partner meer verdient dan de andere**. Dat gebeurt bijvoorbeeld als de man beroepsactief blijft en de vrouw voor de opvoeding van de kinderen haar professionele carrière afbouwt of stopzet.

Na een tijd ontstaan er scheeftrekkingen tussen de vermogens: de ene partner verwerft een groter vermogen (en pensioenrechten) en de andere partner verwerft minder.

De juiste clause in het huwelijkscontract invoegen, helpt om een zekere financiële gelijkheid te herstellen ingeval het huwelijk van het koppel ontbonden zou worden.

NADENKEN OVER DE TOEKOMST VAN MIJN VERMOGEN EN DE ZORG OVER MIJN PERSOON: WAT KAN IK OP VOORHAND REGELEN?

Ik wil...	Instrument?	Waar moet ik zijn?	Tussenkoms van de rechter?	Registratie?	Niet vergeten!
Een regeling uitwerken waarbij ik op voorhand bepaalde lasthebbers kan aanduiden die, volgens welbepaalde richtlijnen , beslissingen gaan nemen over mijn vermogen en de zorg van mijn persoon, vandaag of voor het moment dat ik het zelf niet meer kan.	De zorgvolmacht	Aangewezen om hiervoor naar de notaris te gaan, verplicht indien u bepaalde verrichtingen zoals schenkingen, de verkoop van een woning... wil organiseren.	Nee, enkel indien er problemen of vragen zouden rijzen met de uitvoering van de zorgvolmacht.	Ja, via de notaris	Sinds 1 maart 2019 kan u via een zorgvolmacht ook bepaalde aspecten over uw zorg regelen (bv. rusthuiskeuze, zorgcentrum, vertegenwoordiging van uw patiëntenrechten, vertrouwenspersoon aanduiden). Vergeet niet om kopies te nemen van uw beslissingen en deze aan uw naasten en aan uw behandelende arts te geven, zodat dit in uw medisch dossier gevoegd wordt.
Nadenken over mijn levenseinde (euthanasie, orgaandonatie, keuze rond de uitvaart, het weigeren van behandelingen, schenking van organen aan de wetenschap).	De wilsverklaringen , al dan niet samen met een zorgvolmacht	Raadpleeg www.leif.be zodat u de juiste documenten kan invullen.	Nee	Nee	Vul uw documenten in en laat ze registreren bij de gemeente indien mogelijk. Vergeet niet om kopies te nemen van uw wilsverklaringen en deze aan uw naasten te geven en aan uw behandelende arts, zodat dit in uw medisch dossier gevoegd wordt.
Dat zorgverleners en andere derden snel en efficiënt op de hoogte worden gebracht van het feit dat ik wilsverklaringen heb opgesteld.	De LEIFkaart	Te bestellen via www.leif.be	Nee	Nee	Hou de LEIFkaart in uw portefeuille. Dit helpt om publiciteit te verlenen aan uw wilsverklaringen (artsen zijn niet verplicht om zelf na te gaan of u wilsverklaringen hebt opgesteld).
Beslissen wie mijn bewindvoerder zal zijn , indien ik geen zorgvolmacht heb opgesteld of mijn zorgvolmacht mij niet voldoende bescherming biedt.	De verklaring van voorkeur tot aanwijzing van een bewindvoerder	Bij de notaris	Ja, maar met eerbied van uw gemaakte keuze, tenzij dit uw belangen zwaar zou schaden.	Ja, via de notaris	U kan ook in deze verklaring bepaalde richtlijnen geven aan uw bewindvoerder, zowel over uw vermogen als over uw persoon.
Een vertrouwenspersoon aanduiden die de lasthebbers in mijn zorgvolmacht of mijn bewindvoerder(s) of beiden zullen bijstaan bij het volbrengen van hun taak.	Aangewezen om in de zorgvolmacht of/en verklaring van voorkeur of apart document de vertrouwenspersoon te laten tussenkomen	Bij de notaris (zie zorgvolmacht)	Nee	Ja, indien via zorgvolmacht of akte van voorkeur	De vertrouwenspersoon: Adviseert de lasthebber of bewindvoerder; Verwoordt de wil van de te beschermen persoon; Bemiddelt ; Houdt toezicht op de uitvoering van de zorgvolmacht of het bewind.